

Tarybos išvados dėl pažangos įgyvendinant Visuotinę ES strategiją saugumo ir gynybos srityje

Išvadas

1. Vadovaudamasi 2016 m. gruodžio 15 d. Europos Vadovų Tarybos išvadomis ir jose pateiktomis gairėmis, Taryba apžvelgė pažangą, padarytą įgyvendinant 2016 m. spalio 17 d. ir lapkričio 14 d. Tarybos išvadas. Ji palankiai vertina toliau išdėstytus pirmuosius pasiekimus, padarytus imantis visapusiškų veiksmų siekiant įgyvendinti ES masto tikslus remiantis Visuotine ES strategija saugumo ir gynybos srityje. Ji ragina toliau dirbti bei pateikti tolesnes gaires ir susitaria vėl svarstyti šiuos klausimus gegužės mėn., rengiantis birželio mėn. Europos Vadovų Tarybos susitikimui.
2. Taryba primena, kad tai turėtų padėti padidinti Sąjungos gebėjimą atlikti saugumo užtikrinimo funkciją ir sustiprinti bendrą saugumo ir gynybos politiką, taip pat Sąjungos pasaulinį strateginį vaidmenį ir jos gebėjimą tais atvejais, kai tai būtina, veikti autonomiškai, o kai įmanoma – su partneriais.
3. Taryba palankiai vertina Komisijos, glaudžiai bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, vykdomą darbą įgyvendinant Europos gynybos veiksmų planą. Ji taip pat palankiai vertina Komisijos ketinimą, kaip išdėstyta jos 2016 m. lapkričio 30 d. komunikate, 2017 m. pirmąjį pusmetį pateikti papildomų pasiūlymų dėl Europos gynybos fondo sukūrimo, įskaitant galimybę bendrai plėtoti pajėgumus, dėl ko bendrai susitartų valstybės narės, ir mokslinių tyrimų galimybę (pirmasis jos etapas būtų su gynyba susijusių mokslinių tyrimų parengiamojo veiksmo inicijavimas), kuri turi būti nagrinėjama svarstant kitą daugiametę finansinę programą. Taryba primena 2016 m. gruodžio mėn. susitikime Europos Vadovų Tarybos duotą raginimą Europos investicijų bankui išnagrinėti veiksmus siekiant remti investicijas į gynybos srities mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros veiklą.
- Be to, vadovaudamasi savo 2016 m. lapkričio 14 d. išvadomis, Taryba pakartoja, kad reikia didinti BSGP veiksmingumą ir stiprinti valstybių narių pajėgumų plėtoją bei išlaikymą, remiantis labiau integruota, tvaresne, novatoriškesne ir konkurencingesne Europos gynybos pramonine ir technologine baze (EGPTB), nes tuo taip pat prisidedama prie darbo vietų kūrimo, ekonomikos augimo ir inovacijų diegimo visoje ES ir tai gali padidinti Europos strateginį savarankiškumą, stiprinant jos gebėjimą imtis veiksmų su partneriais. Taryba primena, kad šios pastangos turėtų būti įtraukios, sudarant vienodas galimybes gynybos pramonei ES, būti subalansuotos ir visapusiškai atitikti ES teisei.
4. Taryba taip pat palankiai vertina tai, kad buvo sparčiai imtasi veiksmų reaguojant į 2016 m. gruodžio 6 d. Tarybos išvadose pateiktą raginimą įgyvendinti Varšuvoje Europos Vadovų Tarybos pirmininko, Europos Komisijos pirmininko ir Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos generalinio sekretoriaus pasirašytą bendrą pareiškimą visose jame nurodytose srityse. Šiuo atžvilgiu ji ragina imtis tolesnio darbo, visapusiškai laikantis ES sprendimų priėmimo procesų įtraukumo, abipusiškumo ir autonomiškumo principų, ir 2017 m. birželio mėn. vėl pateikti pažangos ataskaitą.

BSGP krizių valdymo struktūrų gerinimas

5. Šiandien Taryba patvirtino BSGP misijų ir operacijų operacinio planavimo ir vykdymo pajėgumų koncepcijos dokumentą. Remiantis gruodžio mėn. Europos Vadovų Tarybos išvadomis ir 2016 m. lapkričio mėn. Tarybos išvadomis, šiame dokumente pateikiamos priemonės, kuriomis siekiama padidinti ES pajėgumus reaguoti greičiau, veiksmingiau ir sklandžiau, remiantis esamomis struktūromis ir siekiant didinti civilinę-karinę sinergiją – tai dalis ES visapusiško požiūrio. Tuo remdamasi, Taryba visų pirma susitaria:

- vadovaujantis trumpojo laikotarpio tikslu sukurti ES kariniame štabe Briuselyje Karinių operacijų planavimo ir vykdymo centrą (MPCC), kuris, Politiniam ir saugumo komitetui vykdant politinę kontrolę ir strategiškai vadovaujant, strateginiu lygmeniu bus atsakingas už vykdymo įgaliojimų neturinčių karinių misijų operacinį planavimą ir vykdymą. Naujai sukurtas MPCC veiks lygiagrečiai ir koordinuodamas veiksmus su Civilinių operacijų planavimo ir vykdymo centru (CPCC);
- MPCC direktoriumi paskirti ES karinio štabo generalinį direktorių, kuris, vykdydamas tas pareigas, prisiims vykdymo įgaliojimų neturinčių karinių misijų, įskaitant tris ES mokymo misijas Centrinės Afrikos Respublikoje, Malyje ir Somalyje, misijos vado funkcijas pagal sutartus įgaliojimus;
- paraginti vyriausiąją įgaliojimą pateikti pasiūlymą dėl ES karinio štabo konsoliduotų įgaliojimų, taip pat pasiūlymą dėl Tarybos

sprendimo, kuriame atsispindėtų pirmiau nurodyti susitarimai ir kuriuo būtų iš dalies pakeisti Tarybos sprendimai dėl atitinkamų BSGP misijų;

- Jungtiniame paramos koordinavimo padalinyje Briuselio lygmeniu sutelkti civilinę ir karinę patirtį pagrindinėse paramos misijoms srityse, kad būtų kasdien dirbama siekiant dar labiau sustiprinti ir sudaryti sąlygas vykdyti veiksmingą civilinį / karinį koordinavimą ir bendradarbiavimą BSGP civilinių ir vykdomo įgaliojimų neturinčių karinių misijų operacinio planavimo bei vykdomo klausimais. Taip būtų dar labiau prisidedama prie visiško ES visapusiško požiūrio įgyvendinimo, kartu atsižvelgiant į atitinkamas civilines bei karines vadovavimo grandines ir į atskirus finansavimo šaltinius;
- remiantis vyriausiosios įgaliosios ataskaita peržiūrėti MPCC ir Jungtinio paramos koordinavimo padalinio sukūrimą praėjus metams nuo tada, kai jie pradės veikti visu pajėgumu, tačiau ne vėliau kaip iki 2018 m. pabaigos. Ši peržiūra turėtų būti atlikta visapusiškai konsultuojantis su valstybėmis narėmis ir ji negali iš anksto nulemti jokių politinių sprendimų, kurie turi būti priimti.

Taryba taip pat pritaria koncepcijos dokumente išdėstytiems pasiūlymams dėl strateginio prognozavimo bei priežiūros ir prašo vyriausiosios įgaliosios, prireikus bendradarbiaujant su Komisija, pradėti juos įgyvendinti.

Nuolatinis struktūrizuotas bendradarbiavimas

6. Siekiant stiprinti Europos saugumą ir gynybą šiandienos sudėtingoje geopolitinėje aplinkoje, Taryba susitaria, kad reikia tęsti darbą, susijusį su įtraukiu nuolatiniu struktūrizuotu bendradarbiavimu, grindžiamu modulinio požiūriu. Jis turėtų būti atviras visoms valstybėms narėms, kurios pageidauja prisiimti būtinus saistančius įsipareigojimus ir atitinka kriterijus, grindžiamus Sutarties 42 straipsnio 6 dalimi bei 46 straipsniu ir Protokolu Nr. 10. Taryba pripažįsta, kad nuolatinis struktūrizuotas bendradarbiavimas galėtų ženkliai prisidėti įgyvendinant ES masto tikslus, be kita ko, daugiausiai pastangų reikalaujančių misijų atveju ir jis galėtų palengvinti valstybių narių gynybos pajėgumų plėtojimą ir sustiprinti Europos bendradarbiavimą gynybos srityje, kartu visapusiškai pasinaudojant Sutartimis. Ji pažymi, kad visi pajėgumai, sukuriama vykdant nuolatinį struktūrizuotą bendradarbiavimą, toliau priklausys valstybėms narėms ir jos juos valdys. Ji primena, kad valstybės narės turi vieną pajėgų rezervą, kurį jos gali naudoti kituose kontekstuose. Akcentuodama valstybių narių atsakomybę ir kompetenciją gynybos srityje, ji pabrėžia, kad nuolatinis struktūrizuotas bendradarbiavimas turėtų padėti kurti naujas bendradarbiavimo pastangas, bendradarbiavimą ir projektus.

7. Šiuo tikslu Taryba prašo valstybių narių, padedant EVT ir Europos gynybos agentūrai, tęsti darbą siekiant toliau svarstyti ir plėtoti:

- susitarimą dėl bendrų įsipareigojimų, tikslų ir kriterijų bendro supratimo remiantis atitinkamomis Sutarties nuostatomis, taip pat dėl valdymo modelio;
- galimus projektus ir iniciatyvas, kuriuos valstybės narės pageidauja vykdyti pasitelkiant nuolatinį struktūrizuotą bendradarbiavimą, be kita ko, modulinio būdu ir kartu pasinaudojant vykdomais projektais ir prisiimant naujus įsipareigojimus investicijų į gynybą srityje, siekdamos šalinti pripažintus trūkumus ir spręsti ES ir valstybių narių prioritetinius klausimus pajėgumų srityje; gerinti savo ginkluotųjų pajėgų dislokavimo galimybes ir operatyviąją parengtį; ir didinti savo sąveikumą sutelkiant esamus pajėgumus ir jais dalijantis.

Šiuo darbu būtų remiamasi rengiant pranešimą Tarybai ir vyriausiajai įgaliosiajai, ir Tarybos sprendimą dėl nuolatinio struktūrizuoto bendradarbiavimo nustatymo.

8. Taryba pabrėžia, kad reikia apsvarstyti galimas nuolatinio struktūrizuoto bendradarbiavimo ir metinės suderintos peržiūros gynybos srityje sąsajas, kartu atkreipdama dėmesį į tai, kad tai yra atskiros iniciatyvos. Taryba pripažįsta, kad reikia daugiau dirbti siekiant išnagrinėti galimą sąsają su Komisijos pasiūlymais įsteigti Europos gynybos fondą, be kita ko, tai, kaip nuolatinio struktūrizuoto bendradarbiavimo projektams ir iniciatyvoms galėtų būti naudingi peržiūros mechanizmai, kuriems bus taikomi tolesni sprendimai dėl fondo sukūrimo ir galutinės struktūros, kurie turi būti priimti.

9. Taryba susitaria vėl svarstyti šį klausimą 2017 m. gegužės mėn., kad suteiktų tolesnių politinių gairių dėl galimo sprendimų priėmimo proceso.

Metinė suderinta peržiūra gynybos srityje

10. Taryba palankiai vertina pradėtą darbą siekiant parengti valstybių narių vykdomos metinės suderintos peržiūros gynybos srityje principus ir aprėptį, kad būtų stiprinamas bendradarbiavimas gynybos srityje, be kita ko, skatinant pajėgumų plėtojimą šalinant trūkumus, ir užtikrintas optimaliausias gynybos išlaidų planų panaudojimas, įskaitant jų suderinamumą. Ji pabrėžia, kad pasitelkiant metinę suderintą peržiūrą gynybos srityje svarbu parengti labiau struktūrizuotą aprūpinimo svarbiausiais pajėgumais, reikalingais Europoje, būdą, remiantis didesniu skaidrumu, politiniu matomumu ir valstybių narių įsipareigojimu, kartu vengiant užkrauti bereikalingą papildomą administracinę naštą valstybėms narėms ir ES institucijoms. Taryba pabrėžia, kad reikia užtikrinti metinės suderintos peržiūros gynybos srityje ir NATO gynybos planavimo proceso suderinamumą atvejais, kai reikalavimai sutampa, kartu pripažįstant skirtingą dviejų organizacijų pobūdį ir jų atitinkamą atsakomybę. Taryba pabrėžia, kad metinė suderinta peržiūra gynybos srityje, kaip visa apimanti priemonė, turi būti grindžiama esamais procesais bei priemonėmis ir jais kuo geriau pasinaudoti, taip pat kuo labiau remtis turima informacija, gauta pasitelkiant tuos procesus ir priemones.

11. Taryba pabrėžia, kad metinė suderinta peržiūra gynybos srityje būtų įgyvendinama savanorišku pagrindu ir visapusiškai atsižvelgiant į valstybių narių prerogatyvas bei įsipareigojimus gynybos srityje, įskaitant, kai taikytina, bendros gynybos srityje, ir į jų gynybos planavimo procesus, taip pat atsižvelgiant į išorės grėsmes bei saugumo iššūkius visoje ES.

Taryba pabrėžia, jog svarbu, kad Europos pajėgumų srityje būtų daugiau skaidrumo ir politinio matomumo. Šiuo atžvilgiu ji akcentuoja, kad metinė suderinta peržiūra gynybos srityje turėtų užtikrinti visa apimantį su pajėgumais susijusių klausimų įvertinimą, taip prisidedant prie Tarybos politinių gairių. Todėl Taryba pabrėžia, kad metinė suderinta peržiūra gynybos srityje turėtų padėti valstybėms narėms apsirūpinti ypatingos svarbos pajėgumais, visų pirma remiantis pajėgumų prioritetais, dėl kurių susitarta ES Pajėgumų plėtojimo plane. Ši peržiūra taip pat turėtų sudaryti sąlygas valstybėms narėms labiau struktūrizuotu būdu, kuris grindžiamas Sistemingo ir ilgalaikio bendradarbiavimo gynybos srityje politikos strategijoje išdėstytais savanoriškais priemonėmis, koordinuoti ir aptarti jų nacionalinį gynybos planavimą – be kita ko, gynybos išlaidų planų atžvilgiu, atsižvelgiant į 2016 m. gruodžio mėn. Europos Vadovų Tarybos priimtus įsipareigojimus. Su metine suderinta peržiūra gynybos srityje susijusio darbo turėtų būti imamasi užtikrinant suderinamumą su Europos gynybos veiksmų plano įgyvendinimu, kartu atkreipiant dėmesį, kad tai yra atskiros iniciatyvos.

12. Taryba palankiai vertina idėją rengti gynybos ministrų reguliarius ir specialius posėdžius – iš pradžių kas dvejus metus, ir dažniau, jei taip būtų nuspręsta. Europos gynybos agentūra turėtų atlikti vieną iš svarbiausių vaidmenų metinėje suderintoje peržiūroje gynybos srityje, kad gynybos ministrams skirtos rašytinės ataskaitos forma būtų pateiktas visa apimantis objektyvus įvertinimas ir pagrindžianti analizė, kartu visapusiškai pasinaudodama esamomis priemonėmis ir taip pat atlikdama metinės suderintos peržiūros gynybos srityje sekretoriato funkciją.

13. Taryba pritaria pirmiau išdėstytiems metinės suderintos peržiūros gynybos srityje parametrams ir prašo vyriausiosios įgaliotinės / agentūros vadovės, glaudžiai bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, iki birželio mėn. parengti išsamesnius pasiūlymus dėl peržiūros apimtys, metodų ir turinio, visų pirma kiek tai susiję su sąveika su valstybėmis narėmis, siekiant pasirengti patvirtinti nuostatas dėl peržiūros iki 2017 m. pabaigos. Pirmoji išsami metinė suderinta peržiūra gynybos srityje turėtų būti įgyvendinama remiantis visų pirma peržiūrėtais Pajėgumų plėtojimo plano prioritetais ir kitais esamais procesais bei priemonėmis 2018 m.

Civilinių pajėgumų plėtojimas

14. Taryba pabrėžia, kad svarbu sparčiai daryti pažangą plėtojant civilinius pajėgumus. Ji sutinka, kad reikia stiprinti gebėjimą reaguoti, siekiant užtikrinti veiksmingesnį, greitesnį ir lankstesnį civilinių BSGP misijų dislokavimą; šios misijos atlieka svarbų vaidmenį kaip vienas iš ES visapusiško požiūrio ramsčių. Šiame kontekste Taryba atkreipia dėmesį į vykstančias diskusijas, be kita ko, dėl nuolatinių pajėgumų, išankstinės konfigūracijos specializuotų ekspertų grupių ir policijos ir (arba) kitų profesinių kategorijų kontingentų, ir į civilinio reagavimo mechanizmo peržiūrą. Ji prašo vyriausiosios įgaliotinės ir, prireikus, Komisijos tarnybų, bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, pateikti konkrečių pasiūlymų, skirtų reagavimo pajėgumams stiprinti, kad juos būtų galima patvirtinti iki birželio mėn. Europos Vadovų Tarybos susitikimo. Ji taip pat pritaria, kad reikia toliau peržiūrėti civilinių BSGP misijų Feiros prioritetines sritis. Taryba pabrėžia, kad svarbu stiprinti ES ir JT sinergiją, suderinamumą ir sąveikumą taip pat ir šioje srityje. Šiuos klausimus ji vėl svarstys gegužės mėn.

Įgyvendinimas įvairiose kitose srityse

15. Taryba tikisi, kad bus greitai užbaigtas teisėkūros darbas, susijęs su pasiūlymu dėl priemonės, kuria prisidedama prie stabilumo ir taikos, pakeitimų – tai bus svarbus indėlis siekiant suteikti ES galimybę veiksmingai, atsakingai ir sklandžiai plėtoti pajėgumus. Taryba primena savo 2016 m. lapkričio mėn. išvadas dėl būtinybės visapusiškai įgyvendinti visus reikalavimus siekiant toliau remti šalis partneres, kad jos galėtų pačios užkirsti kelią krizėms ir jas valdyti, įskaitant reikalavimus vykdymo įgaliojimų neturinčių BSGP misijų kontekste. Atsižvelgdama į tai, ji ragina tęsti šiuo metu vykdomą parengiamąjį darbą, siekiant nustatyti poreikius iniciatyvos „Pajėgumų stiprinimas remiant saugumą ir vystymąsi“ srityje. Taryba dar kartą pabrėžia lanksčią iniciatyvos „Pajėgumų stiprinimas remiant saugumą ir vystymąsi“ geografinę taikymo sritį ir ragina nustatyti ir plėtoti naujus projektus. Be to, Taryba primena savo pasiūlymą dirbti rengiant specialią priemonę, skirtą pajėgumų stiprinimui. Taryba vėl aptars Pajėgumų stiprinimą remiant saugumą ir vystymąsi 2017 m. gegužės mėn.

16. Taryba palankiai vertina pirmuosius svarstymus ir tikisi, kad bus toliau dirbama siekiant stiprinti visų ES greitojo reagavimo priemonių, įskaitant ES karines grupes, aktualumą, galimybes jas naudoti ir dislokuoti – visų pirma siekiant sustiprinti jų moduliškumą, jų parengtį ir jų veiksmingą finansavimą. Viena iš šio proceso dalių turėtų būti tolesnis svarstymas dėl konkrečių sąlygų, bendrų sąnaudų ir kitų finansinių nuostatų, kurios reikalingos greitojo reagavimo operacijoms apskritai ir ypač ES kovinėms grupėms.

Taryba šį klausimą vėl svarstys gegužės mėn., remdamasi konsoliduotais pasiūlymais, kuriuos turi pateikti vyriausioji įgaliotinė glaudžiai konsultuodamasi su valstybėmis narėmis. Kalbant apie finansinius aspektus, šiais pasiūlymais galėtų būti prisidėta prie išsamios mechanizmo Athena peržiūros, kurią numatoma atlikti iki 2017 m. pabaigos ir kuri turi būti aptariama atitinkama kontekste.

17. Taryba pakartoja, kad svarbu bendradarbiauti su partneriais, ypač JT, NATO, ESBO, Afrikos Sąjunga, Arabų Valstybių Lyga ir Pietryčių Azijos valstybių asociacija (ASEAN), taip pat su kaimyninio ir platesnio regiono strateginiais partneriais ir kitomis šalimis partnerėmis, deramai atsižvelgiant į ES institucinę struktūrą ir sprendimų priėmimo autonomiškumą bei įtraukties principą. Šiuo atžvilgiu Taryba primena, kad būtina toliau plėtoti BSGP partnerystes ir prašo vyriausiosios įgaliotinės iki 2017 m. gegužės mėn.

pateikti informaciją apie galimus pasirinkimus siekiant užtikrinti labiau strateginį požiūrį į BSGP partnerius, kaip išdėstyta 2016 m. lapkričio mėn. Tarybos išvadose.

18. Taryba palankiai vertina peržiūrą ir organizacinius veiksmus, kurių imtasi skatinant didesnę ES civilinę ir karinę žvalgybą grindžiamą informuotumą apie padėtį, kuriuo būtų galima remtis atliekant šį strateginį prognozavimą. Ji remia tolesnius veiksmus, kurių reikės imtis atsižvelgiant į būsimą darbuotojų skaičiaus, logistikos ir infrastruktūros išteklių didinimą, jei tai būtų laikoma reikalinga, ir vėl svarstys šį klausimą birželio mėn.

19. Taryba, primindama būtinybę laiku įgyvendinti Pajėgumų plėtojimo plano peržiūrą ne vėliau kaip 2018 m. pavasarį, palankiai vertina tai, kad EGA rengia pasiūlymus dėl ES pajėgumų plėtojimo proceso tobulinimo. Šiuo atžvilgiu ji taip pat palankiai vertina vykdomą darbą, susijusį su Poreikių katalogo peržiūra. Valstybių narių Europos gynybos agentūroje vykdomas su pajėgumų prioritetais susijęs darbas, visa apimančys MTTP prioritetai ir svarbiausios strateginės veiklos padės nustatyti būsimų investicijų kryptis ir prisidės prie Europos gynybos veiksmų plano įgyvendinimo. Taryba taip pat primena, kad reikia greitai įgyvendinti veiksmus, kurių imtasi EGA, susijusius su ypatingos svarbos veiksniais ir tiekimo saugumu, remiantis valstybių narių politiniais įsipareigojimais ir konkrečioms programoms / sektoriams taikomais susitarimais.

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press